

Ari Koponen ps

Lisätalousarvioaloite määrärahan lisäämisestä oppilas- ja opiskeluhuollon psykologien palkkaamiseen (50 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomessa on eniten mielenterveysongelmia kaikista OECD-maista. Mielenterveyden ongelmat aiheuttavat mittavia kustannuksia yhteiskunnalle. Suomessa kulut ovat 11 miljardia euroa joka vuosi. Viime vuonna 84 077 henkilöä haki sairauspäivärahaa mielenterveyden häiriöihin, ja kasvu sairaspöissaoloihin on yli 40 prosenttia viimeisen kolmen vuoden aikana. Myös nuoret ovat ahdistuneita. Tällä hetkellä nuorten yleisin lähetteen syy erikoissairaanhoidon on ahdistuneisuus ja noin kolmella prosentilla yläkoululaisista on jatkuvasti paljon pöissaoloja koulusta psyykkisten oireiden vuoksi. Samaan aikaan perusasteelta puuttuu Suomessa noin 500 oppilashuollon psykologia, vaikka nykyinen oppilas- ja opiskelijahuoltolaki takaa psykologi- ja kuraattoripalvelut esiopetuksesta alkaen aina toisen asteen oppilaitoksiin saakka. Koska oppilashuoltolain rikkomisesta ei seuraa sanktioita, kunnat eivät palkkaa riittävästi työvoimaa oppilashuoltoon.

Oikeuden psykologipalveluihin tulisi koskea myös korkeakoululaisia, joissa opintopsykologit tukevat opiskelukyvyn säilyttämisessä ja auttavat opiskelijoita opintojen sujumiseen liittyvissä haasteissa. Opintopsykologi tarjoaa lyhytkestoista, luottamuksellista ja maksutonta keskustelutukea sekä ohjaa opiskelijoita heidän osaamisensa ja motivaationsa kannalta osuviin työvaihtoehtoihin, mikä on paitsi mielekästä yksilölle itselleen myös auttaa vahvistamaan työllisyysastetta pysyvällä tavalla. Tällä hetkellä kuitenkin vain muutamissa ammattikorkeakouluissa on opintopsykologeja, ja hekin ovat niin ylityöllistettyjä, etteivät kaikki opiskelijat pääse vastaanotolle.

Tarve oppilas- ja opiskeluhuollon psykologien palveluille on alati kasvanut COVID-19-pandemian seurauksena. Taloudellinen epävarmuus voi heijastua mielenterveysongelmina. Esimerkiksi avun hakeminen matalan kynnyksen palveluista, kuten kriisipuhelimista, on noussut ennätystasolle, Terveystalon lääkärit ovat tänä vuonna kirjoittaneet läheteitä psykoterapioihin kaksi kertaa enemmän kuin koko viime vuonna ja Espoossa nuorten tarve päästä mielenterveyspalveluihin on kasvanut tänä vuonna 30 prosenttia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 50 000 000 euroa momentille 28.90.30 oppilas- ja opiskeluhuollon psykologien palkkaamiseen.

Lisätalousarvioaloite LTA 29/2020 vp

Helsingissä 9.11.2020

Ari Koponen ps